

Valtuustoaloite

Hävikkiruuan jakelun jatkuminen Sotkamon kunnan toimintana

Sotkamon kunnan toimesta on kaupoissa syntyvää hävikkiruokaa jaettu vähävaraisille jo yli viiden vuoden ajan. Tätä ennen tehtävää hoiti 4H-yhdistys ja sitä ennen Sotkamon Helluntai seurakunta. Viimeisimpänä hyväksi koettuna lisänä on ollut kouluilta ja Apajasta jäänyt hävikkiruoka.

Nyt olemme saaneet tietää, että hävikkiruuan jakelu loppuu kunnan toimintana jo tämän marraskuun lopussa. Kahden osa-aikaisen työntekijän on pidettävä ennen vuodenvaihdetta lomansa, ja sen jälkeen heiltä loppuvat työt. Perusteluna toiminnan lopettamiseen on kerrottu osallistuminen säästötalkoisiin ja vuoden vaihteen työllisyys asioiden muutokset. Kulu n. 20 000 € ja lisäksi polttoainekulut.

Helluntiseurakunnan tiloista jaettua hävikkiruokaa on hakenut 20-30 henkilöä arki-iltapäivisin tunnin aikana. He odottavat sisällä jaettavaa ruoka-apua ulkona kiltisti numerovuorollaan. Kovalla pakkasella ja kovalla vesi sateella odotus on mahdollistettu sisätiloissa. He tapaavat vertaisiaan, jopa ystävyssuhteita syntyy niin että he auttavat toisiaan, jos kaveri ei ole päässyt ruokaa hakemaan. Paikalle tullaan ajoissa. On juttu kaveri edes kerran päivässä. Suurin osa on yksin asuvia miehiä ja naisia.

Syyslomalla ei ollut hävikkiruuan jakelua. Niin kuin ei ole ollut muulloinkaan lomien ja juhlapyhien aikana. Iloksi ry kokeili lyhyellä varotusajalla hävikkiruuan hakemista ja jakelua kolmesta ruokakaupasta lomaviikolla. Kaupat olivat tyytyväisiä, että hävikkiä haettiin toimestamme ja jossakin kaupassa ei ollut tietoa loman aikaisesta tauosta. Tieto ei ollut kulkenut. Elintarvikkeet olivat liian vanhoja jakeluun. Olivat odottaneet kunnan hakijoita. Esim. pe ruokaa hakevia asiakkaita kävi n.30, osalle vietiin kotiinkin. Lisäksi muut asiakkaat. Oli tarjolla myös annoksiin jaettuna jouluna lahjaksi saadusta kinkusta keitettyä lihakeittoa.

Hävikkiruuan noutamisen jakelun siirtäminen jollekin kolmannen sektorin toimijalle on haasteellista jopa mahdotonta. Aktiivit vapaaehtoisjärjestöt ja hyväntekeväisyisyhdistykset tekevät jo nyt erittäin paljon työtä avun tarpeessa olevien sotkamolaisten ja tänne muuttavien ihmisten arjessa niin että voimavarat eivät riitä enempään. Ei ole sopivia tiloja ja taloudellisia resursseja. Vapaaehtoiset tekevät työtä harrastuksenaan, omalla ajallaan (lähes 24/7) ja omin kustannuksin (polttoaineet). Lisäksi on hankittava omaan toimintaan kuten vuokriin tuloja. Työ vaatii sitoutumista. Hävikkiä syntyy joka päivä.

Elintarvikeliikkeet ovat valmiita tulemaan yhdessä ratkaisemaan hävikkiruuan jakelun ongelmaa.

Asiakkaat ovat hädissään ja kokevat ettei heitä kuulla. Toiminnan loppumisen vaikutusta ei ole arvioitu muuten kuin euroissa.

Hyvinvointialueen alueen toimesta Sotkamossakin otetaan käyttöön jaettavat ruokakortit Eu-ruoka-avun loputtua jo vuosia sitten. Tässäkin joulukuussa alkavassa toiminnassa on kolmas sektori mukana viranomaisen lisäksi koulutuksen jälkeen. Tämä ei kuitenkaan korvaa ruokahävikin jakelusta saatavaa apua. Avun tarve tulee lisääntymään erilaisten tukien heikennysten vuoksi. Se on jo näkynyt tänä syksynä käytännön vapaaehtoistyössä.

Haluamme että hävikkiruuan jakelu jatkuu Sotkamon kunnan toimesta. On kysymys kestävästä kehityksestä, kierrättämisestä ja luonnon säästämisestä sekä vähävaraisten auttamisesta arjessa selviytymisessä ja jopa terveyden säilymisestä ja edistämisestä. Haluamme myös, että Sotkamon kunnan hävikkiruuan jakelusta tällä hetkellä vastaavat toimijat kokoon kutsuvat välittömästi kuulemistilaisuuden, jossa on mukana asiakasedustajien lisäksi vähävaraisten kanssa toimivia kolmannen sektorin, sosiaalityön, seurakuntien ja elintarvikeliikkeiden edustajia kuulemaan eri osapuolia asian tärkeyden vuoksi.

Sotkamossa 12.11.2024

Keskustan valtuustoryhmä

Marja-Leena Korhonen

SAMI MÄTHÖNEN

Kalvi Valtava

Jina Mee

Sari Syyro

Mrs. Matti

Ulla Tella

Vyona

Ulla

Anna Ullkan

Pirella Huotari

Nina

Jan Hyn

Jiina

Orme Peltola